

**BỘ TÀI CHÍNH
TỔNG CỤC THUẾ**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **2698** /TCT-TCCB

Hà Nội, ngày 24 tháng 6 năm 2024

V/v tiếp tục tăng cường kỷ cương, kỷ luật;
xác định, xử lý nghiêm trách nhiệm của lãnh
đạo và công chức liên quan trong công tác
quản lý và sử dụng hóa đơn

Kính gửi:

- Cục Thuế các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- Cục Thuế doanh nghiệp lớn;
- Các Vụ/đơn vị thuộc và trực thuộc cơ quan Tổng cục.

Thời gian qua, Tổng cục Thuế đã triển khai nhiều biện pháp, có nhiều chỉ thị, công văn chỉ đạo các đơn vị thuộc và trực thuộc tổ chức phổ biến, quán triệt và thực hiện đồng bộ các giải pháp để tăng cường kỷ cương, kỷ luật, đề cao trách nhiệm người đứng đầu, cá thể hóa trách nhiệm cá nhân trong thực hiện nhiệm vụ; trong đó lĩnh vực quản lý và sử dụng hóa đơn của người nộp thuế là một trong các nội dung được Tổng cục Thuế hết sức quan tâm, thường xuyên chỉ đạo quyết liệt.

Thực hiện chỉ đạo của Tổng cục Thuế, các đơn vị trong toàn ngành đã quan tâm tổ chức thực hiện việc tăng cường kỷ cương, kỷ luật, tuy nhiên, thời gian gần đây, các vụ việc vi phạm trong quản lý và sử dụng hóa đơn của người nộp thuế phát hiện ngày càng nhiều; hành vi vi phạm ngoài việc cố ý vi phạm của người nộp thuế, còn có nguyên nhân chủ quan từ công tác quản lý của cơ quan thuế có lúc, có nơi còn chưa đồng bộ, chưa quyết liệt, chưa sát sao, thiếu kiểm tra, giám sát, thiếu tinh thần trách nhiệm,... thậm chí có những trường hợp công chức thuế tiếp tay cho người nộp thuế vi phạm pháp luật trong quản lý và sử dụng hóa đơn.

Hiện nay, các quy định về quản lý và sử dụng hóa đơn; quy định về trách nhiệm người đứng đầu, trách nhiệm của công chức trong thực hiện nhiệm vụ; việc xử lý trách nhiệm khi để xảy ra vi phạm đã được Đảng, Nhà nước và ngành quy định đầy đủ, cụ thể như Luật Quản lý thuế; Luật cán bộ, công chức; Luật Phòng, chống tham nhũng; các Nghị định, Thông tư có liên quan theo từng lĩnh vực, công việc; các quyết định của Bộ trưởng Bộ Tài chính, Tổng cục trưởng Tổng cục Thuế về chức năng, nhiệm vụ của các Cục, đơn vị tại cơ quan Tổng cục, của các Cục Thuế, các Phòng thuộc Cục Thuế, các Chi cục Thuế và các Phòng/Đội thuộc Chi cục Thuế; Quyết định số 1447/QĐ-TCT ngày 05/10/2021 của Tổng cục trưởng Tổng cục Thuế về quy trình quản lý hóa đơn điện tử; Quyết định số 575/QĐ-TCT ngày 10/5/2023 của Tổng cục trưởng Tổng cục Thuế về quy trình áp dụng quản lý rủi ro đánh giá, xác định người nộp thuế có dấu hiệu rủi ro trong quản lý và sử dụng hóa đơn; Quyết định số 1391/QĐ-TCT ngày 23/08/2022 của Tổng cục trưởng Tổng cục Thuế về quy trình quản lý hóa đơn điện tử có mã của cơ quan thuế khởi tạo từ máy tính tiền;...

Để tiếp tục tăng cường kỷ cương, kỷ luật trong quản lý và sử dụng hóa đơn; xác định và xử lý nghiêm trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân có liên quan

khi xảy ra vụ việc vi phạm về quản lý và sử dụng hóa đơn; Tổng cục Thuế yêu cầu các đơn vị thuộc và trực thuộc:

1. Cục Thuế các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương; Cục Thuế doanh nghiệp lớn:

- Tiếp tục chỉ đạo đẩy mạnh phổ biến, quán triệt các quy định của pháp luật, các quy định, chỉ đạo của ngành trong công tác quản lý và sử dụng hóa đơn; các quy định về quản lý rủi ro, đánh giá, xác định người nộp thuế có dấu hiệu rủi ro trong quản lý hóa đơn; các quy định về trách nhiệm, nghĩa vụ của người đứng đầu, cấp phó người đứng đầu theo Luật cán bộ, công chức và của công chức được phân công quản lý trực tiếp người nộp thuế, công chức được phân công nhiệm vụ quản lý rủi ro của đơn vị trong việc quản lý, giám sát người nộp thuế chấp hành quy định về quản lý và sử dụng hóa đơn.

- Đề cao trách nhiệm người đứng đầu; cá thể hóa trách nhiệm cá nhân trong xử lý công việc nói chung và trong công tác quản lý, sử dụng hóa đơn nói riêng. Triển khai việc phân công các nhiệm vụ quản lý người nộp thuế đến từng công chức theo nguyên tắc mỗi người nộp thuế chỉ do 01 công chức phụ trách và chịu trách nhiệm chính về nhiệm vụ được phân công. Đồng thời, phân công rõ trách nhiệm, nhiệm vụ của bộ phận, công chức thực hiện quản lý rủi ro của đơn vị, quy trình, thủ tục phối hợp giữa các bộ phận để kịp thời cảnh báo rủi ro đến các bộ phận trực tiếp quản lý, làm cơ sở phân định rõ trách nhiệm của các bộ phận, công chức khi xảy ra vụ việc vi phạm.

- Chỉ đạo thực hiện nghiêm túc các quy định về quản lý rủi ro trong quản lý hóa đơn, tăng cường rà soát tình hình sử dụng hóa đơn của người nộp thuế theo các quy trình quản lý hóa đơn điện tử, quy trình quản lý hóa đơn điện tử có mã của cơ quan thuế khởi tạo từ máy tính tiền, áp dụng quy trình quản lý rủi ro để đánh giá, xác định người nộp thuế có dấu hiệu rủi ro trong quản lý và sử dụng hóa đơn để kịp thời phát hiện người nộp thuế có dấu hiệu vi phạm trong quản lý và sử dụng hóa đơn, triển khai các biện pháp kiểm soát, thanh tra, kiểm tra để kịp thời phát hiện các vi phạm, có biện pháp ngăn chặn và xử lý nghiêm các vi phạm của người nộp thuế và công chức liên quan (nếu có) theo đúng quy định.

- Chỉ đạo rà soát, tham mưu cấp có thẩm quyền các biện pháp đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong các nghiệp vụ phân tích rủi ro, đánh giá, phân loại hồ sơ khai thuế,..., đặc biệt là các nội dung liên quan đến quản lý hóa đơn; đề xuất sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện quy định về quản lý và sử dụng hóa đơn để khắc phục các sơ hở, thiếu sót, tồn tại trong quy trình, thủ tục; ngăn chặn kịp thời các hành vi vi phạm trong quản lý và sử dụng hóa đơn của người nộp thuế.

- Chỉ đạo tăng cường công tác tuyên truyền, hỗ trợ trực tiếp về chính sách pháp luật thuế, về hóa đơn điện tử đối với doanh nghiệp mới thành lập đăng ký sử dụng hóa đơn điện tử, để người nộp thuế sử dụng hóa đơn đúng quy định, nâng cao tính tự giác tuân thủ và thực hiện đúng chính sách pháp luật về thuế, hóa đơn.

- Chỉ đạo các đơn vị thuộc và trực thuộc tổ chức quán triệt đến từng công chức phải thực hiện nghiêm túc công tác quản lý người nộp thuế, nắm bắt sâu sát tình hình hoạt động sản xuất kinh doanh của người nộp thuế; thực hiện xác minh

rõ địa điểm, tình hình hoạt động sản xuất kinh doanh của người nộp thuế để đánh giá được mức độ rủi ro ngay từ khi đơn vị đăng ký sử dụng hóa đơn điện tử, từ đó giảm thiểu được nguy cơ xảy ra rủi ro về hóa đơn.

- Chỉ đạo lãnh đạo các Phòng/Chi cục/Đội có liên quan tăng cường công tác kiểm tra, giám sát công chức tại đơn vị trong thực thi công vụ; thường xuyên đôn đốc, giám sát công chức quản lý người nộp thuế thực hiện đầy đủ, đúng quy định trong công tác quản lý người nộp thuế có rủi ro về hóa đơn theo các văn bản quy phạm pháp luật về thuế, hóa đơn, quy trình quản lý thuế, quy trình quản lý hóa đơn, quy trình quản lý rủi ro hóa đơn điện tử hiện hành.

Trường hợp đơn vị, công chức không thực hiện đầy đủ, kịp thời các biện pháp theo quy định dẫn đến đơn vị có tỷ lệ rủi ro hóa đơn cao, có nhiều vụ việc công chức vi phạm được phát hiện, bị xử lý thì ngoài việc xem xét, kiểm điểm trách nhiệm các tổ chức, cá nhân có liên quan theo đúng quy định, các đơn vị còn phải có hình thức xử lý phù hợp với tổ chức, cá nhân có liên quan khi đánh giá xếp loại tập thể, cá nhân, bình xét thi đua, khen thưởng (như hạ mức đánh giá, xếp loại; không xét thi đua khen thưởng,...); xem xét việc đưa ra khỏi quy hoạch đối với các trường hợp công chức được quy hoạch nhưng có khuyết điểm, vi phạm theo quy định; hoặc không xem xét bổ nhiệm, bổ nhiệm lại,... đối với các trường hợp có khuyết điểm, vi phạm theo quy định; hoặc sắp xếp, bố trí công chức có khuyết điểm, vi phạm sang các bộ phận khác không trực tiếp tiếp xúc với người nộp thuế;...

- Khi xảy ra vi phạm trong quản lý và sử dụng hóa đơn của người nộp thuế (qua công tác điều tra, truy tố, xét xử; thanh tra, kiểm tra, kiểm tra nội bộ; giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo, phản ánh; thông tin báo chí phản ánh,...), phải chỉ đạo bộ phận kiểm tra nội bộ và các bộ phận chuyên môn có liên quan rà soát, làm rõ hành vi, mức độ vi phạm, trách nhiệm của từng cá nhân lãnh đạo và công chức có liên quan; trên cơ sở đó triển khai việc kiểm điểm, xử lý nghiêm các cá nhân có vi phạm, không thực hiện hoặc thực hiện không đúng quy định, nhất là những cá nhân tiếp tay cho người nộp thuế vi phạm,... theo đúng quy định của pháp luật, của ngành và phân cấp quản lý công chức, trong đó cần lưu ý rà soát, đánh giá, làm rõ trách nhiệm của các cá nhân sau:

+ Trách nhiệm của công chức được phân công trực tiếp quản lý người nộp thuế (công chức bộ phận thanh tra, kiểm tra thuế; bộ phận quản lý thuế xã phường,...); trách nhiệm của công chức được giao nhiệm vụ quản lý rủi ro của đơn vị (nếu vi phạm quy định, không kịp thời cảnh báo rủi ro đến các bộ phận trực tiếp quản lý,...).

+ Trách nhiệm của Lãnh đạo Phòng/Chi cục/Đội phụ trách trực tiếp (trách nhiệm đối với vi phạm trực tiếp; trách nhiệm người đứng đầu, trách nhiệm liên đới khi để xảy ra vi phạm trong đơn vị, trong thời gian do mình quản lý, phụ trách trực tiếp; ...). Trường hợp Lãnh đạo Phòng/Chi cục/Đội phụ trách trực tiếp là cấp phó, thì cần xem xét thêm trách nhiệm trực tiếp, trách nhiệm người đứng đầu, trách nhiệm liên đới của cấp trưởng theo đúng quy định tại Điều 8, 9, 10, 18, 19, 20 Luật cán bộ, công chức; Điều 6 Nghị định số 112/2020/NĐ-CP ngày

18/9/2020 của Chính phủ, được sửa đổi, bổ sung một số điều tại Nghị định số 71/2023/NĐ-CP ngày 20/9/2023 của Chính phủ và các quy định khác liên quan.

+ Tùy theo nội dung, tính chất, mức độ vi phạm của vụ việc để báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét trách nhiệm đối với vi phạm trực tiếp, trách nhiệm người đứng đầu, trách nhiệm liên đới của cấp trên theo chức trách, nhiệm vụ và theo Luật cán bộ, công chức; Nghị định số 112/2020/NĐ-CP ngày 18/9/2020 của Chính phủ, được sửa đổi, bổ sung một số điều tại Nghị định số 71/2023/NĐ-CP ngày 20/9/2023 của Chính phủ và các quy định khác có liên quan.

- Việc xác định hành vi, mức độ vi phạm, quy trình, thủ tục và hình thức xử lý kỷ luật thực hiện theo đúng quy định tại Nghị định số 112/2020/NĐ-CP ngày 18/9/2020 của Chính phủ; được sửa đổi, bổ sung một số điều tại Nghị định số 71/2023/NĐ-CP ngày 20/9/2023 của Chính phủ và các quy định có liên quan.

2. Ban Quản lý rủi ro:

- Rà soát, tham mưu Tổng cục hoàn thiện các quy định về bộ chỉ số đánh giá, phát hiện rủi ro trong công tác quản lý, sử dụng hóa đơn; đồng thời tham mưu Tổng cục chỉ đạo toàn ngành nâng cao hiệu quả của việc áp dụng quản lý rủi ro trong công tác quản lý, kịp thời phát hiện vi phạm của người nộp thuế để ngăn chặn và xử lý nghiêm theo quy định.

- Thường xuyên phân tích, đánh giá để tham mưu Tổng cục xác định các địa bàn trọng điểm, nơi phát sinh nhiều người nộp thuế bỏ địa chỉ kinh doanh, phát sinh doanh thu tăng đột biến, bất thường, có nhiều rủi ro trong quản lý và sử dụng hóa đơn, xếp hạng rủi ro hóa đơn đối với các Chi cục, các Phòng quản lý người nộp thuế trong toàn ngành, kịp thời cảnh báo tới lãnh đạo các cấp để kịp thời chấn chỉnh công tác quản lý của các cấp lãnh đạo và công chức theo dõi trực tiếp tại địa bàn và yêu cầu đơn vị áp dụng triệt để các biện pháp nghiệp vụ đối với người nộp thuế có rủi ro cao,... kịp thời phát hiện, ngăn chặn các hành vi vi phạm trong quản lý và sử dụng hóa đơn của người nộp thuế.

- Tham mưu Tổng cục đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin vào việc phân tích rủi ro trong công tác sử dụng hóa đơn của người nộp thuế để kịp thời phát hiện hành vi vi phạm của người nộp thuế; nghiên cứu, đánh giá để tham mưu Tổng cục quy định về các trường hợp công chức quản lý người nộp thuế được trình cấp có thẩm quyền khóa chức năng lập hóa đơn khẩn cấp khi xác định người nộp thuế có đủ yếu tố rủi ro; phối hợp Cục Công nghệ thông tin tiếp tục xây dựng, hoàn thiện, nâng cấp các ứng dụng quản lý rủi ro trong sử dụng hóa đơn điện tử nhằm phân tích, nhận diện những dấu hiệu bất thường, rủi ro trong sử dụng hóa đơn của người nộp thuế để kịp thời phát hiện, ngăn chặn các hành vi mua bán hóa đơn, sử dụng hóa đơn bất hợp pháp của người nộp thuế giúp tăng cường quản lý, giám sát và phân định rõ trách nhiệm của từng cá nhân trong quá trình quản lý.

3. Cục Thanh tra - Kiểm tra thuế:

Phát huy vai trò, trách nhiệm của đơn vị được Tổng cục giao nhiệm vụ đầu mối tham mưu các biện pháp phòng, chống, ngăn chặn, xử lý các vi phạm trong quản lý và sử dụng hóa đơn; tham mưu Tổng cục chỉ đạo toàn ngành đẩy

mạnh công tác thanh tra, kiểm tra phát hiện, xử lý vi phạm trong quản lý và sử dụng hóa đơn; thường xuyên tham mưu các biện pháp nâng cao hiệu quả công tác thanh tra, kiểm tra và thực hiện các nhiệm vụ của bộ phận đầu mối theo phân công, chỉ đạo của Tổng cục.

4. Vụ Quản lý thuế doanh nghiệp nhỏ và vừa, hộ kinh doanh, cá nhân:

- Rà soát, tham mưu Tổng cục hoàn thiện nội dung sửa đổi, bổ sung các quy trình quản lý hóa đơn điện tử, quy trình quản lý hóa đơn điện tử có mã của cơ quan thuế khởi tạo từ máy tính tiền nhằm hạn chế tối đa các hành vi lợi dụng, gian lận trong quản lý, sử dụng hóa đơn.

- Thường xuyên phân tích, đánh giá để phối hợp với Vụ Chính sách tham mưu trình Tổng cục trình cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung các quy định của pháp luật về hóa đơn điện tử nhằm kịp thời ngăn chặn các hành vi vi phạm trong quản lý và sử dụng hóa đơn.

5. Cục Kiểm tra nội bộ; Giải quyết khiếu nại, tố cáo và Phòng chống tham nhũng:

- Tham mưu Tổng cục đẩy mạnh việc kiểm tra công vụ đối với công chức ở các bộ phận trực tiếp quản lý người nộp thuế; trong đó đặc biệt quan tâm kiểm tra việc thực hiện quy định về quản lý, giám sát người nộp thuế trong công tác quản lý và sử dụng hóa đơn.

- Tham mưu Tổng cục chỉ đạo xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân có liên quan khi có vi phạm và trách nhiệm người đứng đầu, trách nhiệm liên đới của các cá nhân có liên quan theo Luật cán bộ, công chức; Luật Phòng, chống tham nhũng và các quy định có liên quan. Đồng thời phối hợp với các Vụ/đơn vị có liên quan tham mưu Tổng cục chỉ đạo các đơn vị rà soát, kiểm tra phát hiện các vi phạm tương tự để chấn chỉnh, xử lý và đề xuất các biện pháp khắc phục thiếu sót, sơ hở, tồn tại trong các quy định, quy trình, thủ tục hiện hành (nếu có).

6. Vụ Tổ chức cán bộ:

- Tham mưu Tổng cục xem xét kiểm điểm, xử lý trách nhiệm của các công chức thuộc thẩm quyền quản lý của Tổng cục Thuế khi có kết luận về hành vi vi phạm, mức độ vi phạm và khi xác định công chức có trách nhiệm liên quan đến vụ việc vi phạm theo quy định; đồng thời, tham mưu Tổng cục biện pháp xử lý đối với các tổ chức để xảy ra vi phạm trong công tác quản lý và sử dụng hóa đơn trong phạm vi quản lý (như kiểm điểm trách nhiệm; các biện pháp khác về đánh giá, xếp loại tập thể, cá nhân, thi đua, khen thưởng, quy hoạch, bổ nhiệm,... theo quy định).

- Tham mưu Tổng cục hướng dẫn các Cục Thuế thực hiện nghiêm việc kiểm điểm, xử lý trách nhiệm của các công chức thuộc thẩm quyền quản lý của Cục Thuế khi có khó khăn, vướng mắc theo đúng quy định.

7. Cục Công nghệ thông tin:

- Đảm bảo ổn định, thống suốt, an toàn, an ninh thông tin và hiệu năng đáp ứng yêu cầu khai thác dữ liệu của cơ quan thuế, dữ liệu về hóa đơn.

- Rà soát, phối hợp các đơn vị đề tham mưu Tổng cục phương án phân quyền tra cứu thông tin liên quan trên các ứng dụng cho phù hợp yêu cầu nhiệm vụ (kể cả khi làm việc ngoài trụ sở cơ quan) để giúp công chức hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

8. Các Vụ/đơn vị thuộc và trực thuộc Tổng cục căn cứ chức năng, nhiệm vụ và phân công của Tổng cục để tham mưu Tổng cục triển khai đồng bộ các biện pháp tăng cường kỷ cương, kỷ luật trong quản lý và sử dụng hóa đơn toàn ngành.

Tổng cục Thuế yêu cầu Thủ trưởng các đơn vị thuộc và trực thuộc nghiêm túc thực hiện./. *Thung*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lãnh đạo Bộ Tài chính (để báo cáo);
- Các đ/c Lãnh đạo Tổng cục (để chỉ đạo);
- Đảng ủy cơ quan Tổng cục;
- Lưu: VT, TCCB

(84;2)

TỔNG CỤC TRƯỞNG

Mai Xuân Thành